

Zrinsko Frankopanski dan

Hrvatsko kulturno društvo „Napredak“, u kojem se kupe svijesni hrvatski sinovi, koji žive punim narodnim životom, obnovilo je ove godine spomen slavu buntovnicima, koji su ne bez pretlasnika, a ni sljedbenika, opazili da je otporu protiv prava sile, za suverenitet narodne misli, za narodnu državu, otvoren put samo u slobodnom naletu.

Podružnica HKD „Napredak“ u Samoboru, kojoj je lani, zabranjena komemoracija Zrinskim i Frankopanima priredila ju je ove godine na 3 svibnja. Pri tom se čini da neka samoborska društva još uvijek ne smatraju novine za dovoljno razumljivo sredstvo sagrađanja, tehnički zgodnije, jer se nisu odazvala pozivu koji im je upućen preko „Samoborskog lista.“

Povorka vođena glazbom „Pučke knjižnice i čitaonice“ krenula je na misu u franjevačku crkvu. Misu je pratio muški zbor H. P. D. „Jeko“ pod ravnanjem g. Bože Antonića, na visini u pogledu harmonizacije i efekta, koji nije uzmanjkao. Poslije mise je u dvoristu „Pučke knj. i čitaonice“ održan ostali dio svečanosti.

PAVAO KOŠIĆ

STROSMAJER

(Nastavak I)

U interesu je civilizacije, kršćanstva i slobode, da se to pitanje riješi a može se riješiti samo putem i posredstvom ojačanja okrijepljenja i osvijeljenja slavenstva, tako da je okrijepljenja i osvijeljenja slavenstva s obzirom na orijentalno pitanje potreba i interes upravo evropski. Zato ga možemo razumjeti kad se svim svojim snagama i životom zalaže za jedinstvo slavenskih naroda.

Kod ovih misli i na Bagere, jer želi da se književnom kole slavenskoga juga približe i „Redai Bagari.“ Taj narod jak do 5 mi lijas već i s toga zaslužuje sve našu pozornost, što je on nekada upravo na književnom polju prednjačio da samo jezikom, nego i stvarnim slavenstvom, pa i novije također doba pokazuje, da nije u njemu stradao dah sv. Cirila i Metoda, Klementa, Ivana Esceha i velikog cara Simeona.

Jedinstvo naroda, njegov život, rad i napredak u duhovnom, gospodarskom i političkom pogledu svijet na je u misli. On za ove ideje žrtvuje sve. A da ova predra što prij i što jače u narod, propovijeda ih svi

Glazba je odsvirala od Hajdricha: „Morje Adrijansko“ a izvedbe ove glazbe mogu pratiti samo pohvalne riječi Gđica Štefica Herceg je neposredno i predano recitirala Kranjčevićevu pjesmu: „Pred knjigom povijesti roda moga.“ Na to je glazba izvela „Zrinsko Frankopanku od Zajca-Harambašića.

U svom predavanju o događaju na 30 travnja 1671 u Bečkom Novom Mjestu, prikazao je g. Matko Mašeg činjenice radi kojih Petar Zrinski i Fran Krsto Frankopan nisu žrtve velikaške bune protiv centralne vlasti, nego žrtve hrvatske državne ideje.

To nam eto dokazuje razvoj društvenog, i usporedo s tim, državnog hrvatskog života. Hrvatsku državu seljačke demokracije, svojstvenu Slavenima u davni zamijenila je, pod uticajem hijerarhijskog crkvenog uređenja i stranih naroda staleška država u kojoj je seljački narod ostao doduše stvaralac vlastitog duha, izražaja i svijesti, ali mjesto njega postaje predstavnikom državne ideje (koja izvire iz narodne kulturne misli.) plemstvo. Plemićki odnosi izdaju za novac i zemlje i gradove tu ideju, a ban i velikaš

da a napose omladini. Za sveučilište pak veli: „da ono ima biti sveto ognjište na kom se srca bratska na ljubav, slogu i jedinstvo za grijati imaju. Kao čovjek koji je sazdan od plemenitih misli i osjećaja, i čiji je život uvijek ležao k boljemu, posve je naravno da i o šeni govori, i veli: „Uzorne žene pravi su ureš i ponos, pravi blagoslov i spas društva i naroda svoga. Ah Bože sveti! Daj molim Te naroda momu tako čistih, svetih, radnih i poštivanih supruga i majki, i doo si mu tim najpreči zalag oslobođenja od svih zala, koje ga toliko dan danas tište.

Strosmajer je vidio, da nam više ne treba tvrdih bedema od kamena, već tvrdih bledem duha. — Zato nam ostavlja dakovačke crkve, akademije i sveučilišta a sve ovo u čast, slavu i veličinu velike ideje slavenske uzajamnosti i međusobne ljubavi. Narod hoće da žive prema svojim kulturnim idealima i nastoje da se popu na snazi svoje moći, pa da žive po svojim zakonima, u svojim životnim izjavama, da sami se svom područje vladaju i da budu svoji gospodari. To mogu postići samo onda, ako se svijesni samih sebe.

U XIX stoljeću evropski narodi evideju da samo po kulturni pokazuje narod svoje pravo biće. Historija naroda mora biti sam-

Petar Zrinski i Frankopan, predaju za tu težnju imetke i živote. Kao što je ta borba neprekidna od 1102—1671 tako je od te godine do danas ostala neprekidna moralna snaga kojom smo postali toliko samosvijesni da svoju sreću tražimo sami u sebi, ostao je hrvatski ponos.

Ovo predavanje koje je Zrinsko Frankopanku tragediju iznijelo u svijetlu našeg suvremenog narodnog života uspelo je i kao kritički i temperamnetni prikaz.

Muški zbor H. P. D. „Jeko“ otpjevao je Novakovu „Hrvatskoj“, a kad je glazba intonirala „Lijepu našu domovinu“, onda se završilo u tom času ono što je pjevao neumrlu slobodar Harambašić:

„Pojmo slavu mučenika,
što se nisu dali strt,
već su rado spram silnikā
i u samu pošli smrt!

H. K. D. „NAPREDAK“, a sa njime i hrvatski narod, čuvati će uspomenu umorenih za svoje narodno pravo, tijesno povezanu sa slavom Zrinskima i Frankopanima.

—mm—

festacija njihovog kulturnog stvaranja. Kad smo se htjeli i mi legitimirati kao narod, kao kulturna veličina, nijesmo mogli navoditi svoja prošla junačka djela, kojima smo se nekad odlikovali, već smo morali iznijeti dokaze svoga kulturnoga nastojanja — kulturne te kovine. Velik je književni umjetnički i znanstveni razvoj i napredak XIX stoljeća u Evropi Osuivaju se Akademije kao najviši izraz kulture jednog naroda. Francuzi imaju već od 1631 godine Akademiju, sastajalište najviših duhova, kača neumrlih. I kod nas dva najviša kulturna zavoda prema Strosmajeru trebala su kulturnom svijetu da dokažu, da i naš narod želi uzdizati se višim stepama nauke, da i on hoće i može svoju stvaralačku snagu složiti u društvu drugih naroda za napredak kulture. Već je Radjaro Bošković rođen Dabrovčanin dokaz ovoga, jer je bio jedan od najvećih umova XVIII. stoljeća, znameniti matematičar, fizičar i filozof, a svoja naučna djela piše na latinskom, francuskom i talijanskom jeziku. I sveučilište i Akademija trebalo je da bude veliki svijetionici, da bacaju svjetlost po našoj zemlji, a strancima da pokaže, da je i ta gruda zemlje nekada trkalište azijskih naroda, sada kulturno osvojena.

(Nastavlja se)

Da li je osiguran opstanak naše Građanske škole?

Građanska škola g. Milana Reizera s pravom javnosti imade već svoju povijest. O njezinoj potrebi i koristi uvjeren je svaki tole napredni i kulturni čovjek. Sam njezin opstanak sve do danas usprkos vrlo teških upravo kadšto kritičnih borba za dalji život bjelodano posvjedočava, da je potrebna, da imade svakim danom sve jači svoj raison d'être, a ova svjedočanstva potkrepljuje činjenica, da danas Građanska škola u Samoboru sa trgovačkim tečajem broji do 60 učenika. Potreba ovakove škole svakim danom raste u opće a u Samoboru poradi osebnih socijalnih i privrednih okolnosti u tolikoj mjeri, da se valja odmah ne časeći časa najozbiljnije pobrinuti, kako bi joj osigurali daljni opstanak i rad. Roditelji učenika, rijetki pojedinci a najviše gg. nastavnici doprinose sve moguće žrtve, ali po svemu sudeći opstanak te škole ozbiljno je ugrožen, te se bojimo, kako neki izjavljuju, da bi ova školska godina mogla biti posljednja, ako se svi interesirani i zvani brzo ne zauzmu.

Kako su učenici većinom djeca naših obrtnika i seljaka, a ovima je život svakim danom sve teži te uz najbolju volju ne mogu da redovito uplaćuju onu po sebi i neznačajnu školarinu, kako su neka vrela prihoda već presušila, a novih nema, nametće se pitanje da li je u opće moguće, da se Građanska

škola kao privatna može da održi u buduću ili je potrebno sve poduzeti, da se ishodi, te Samobor i gusto napučena okolica dobiju Građansku školu, koju će izdržavati država ili banovina, uz eventualnu pripomoć općina. U Sloveniji niču građanske ili slične škole kao gljive i bilo bi vrlo zanimivo doznati statistiku takovih srednjih škola u Sloveniji te je isporučiti s našom! Kakav bi bio razmjer?

Iznosim ovo važno pitanje, da se prouči i pretrese, te da se poduzmu na vrijeme nužni koraci, kako bi se Samoboru i okolici spasila i osigurala građanska škola i to ili kao privatna ili kao javna. Zakašnjenje može da urodi kobnim i teško popravljivim posljedicama. Šesdeset učenika polazi tu školu, a kuda će, ako je nestane. Zar u Zagreb? Nije dugo, što se naš odlični domorodac sveuč. profesor u S. L. snebivao od čuda pitajući se: Zar se još i danas događa, da samoborska djeca vlakom polaze u Zagreb u škole? Šesdeset učenika, a koliko bi ih bilo, kojima bi izobrazba u toj školi stečena, našla kruh i napredak u životu, kad bi im bilo omogućeno, da polaze. Mnoga praktična zvanja u našoj domovini zaposjeli su tudinci, jer su imali preduvjete za doličnu stručnu izobrazbu, a naša hrvatska djeca ostaju bez zarade ili su cijeli život zapostavljena.

KRAJNI JE ČAS, DA SE PITANJE, GRADANSKE ŠKOLE POVOLJNO RIJEŠI!

Smidhenovo sumporno kupalište

Već smo u posljednjem broju našega lista javili o otkriću novog radioaktivnog vrela u Smidhenovom sumpornom kupalištu u Sv. Heleni kod Samobora. Dakako našlo se dosta ljudi, koji u istinitost ove vijesti nisu vjerovali, međutim danas možemo javiti izvadak iz opširne službene stručne a nalize Medicinsko-kemijskog instituta našeg univerziteta.

Analize vršene su kroz duže vrijeme i pod svim okolnostima, a vršili su ih gg. docent dr. Josip Mikšić, asistenti dr. Adolf Režek i dr. Tomislav Pinter pod vodstvom univerzitetskog profesora g. dra. Frana Buharovića. Mjerenja vršena su sistemom Elster Geitel Exner za prirodnu ionizaciju vrela. Na analizu uzimani su plinovi, mulj i voda. Temperatura vrela na površini, iznaša 26 st. C. Svi znaci govore kad bi se dublje bušilo naišlo bi se na vodu sa temperaturom i preko 30 gradi C. Izvještaj analize veoma je opširan i glasi:

Radioaktivnost vode vanjskog vrela iznaša 6205 M. I. Radioaktivnost unutarnjeg vrela, koje je sada otkriveno pod okolnostima koje smo iznijeli iznosi 7958 M. I. mulja istoga vrela je 9322 M. I. a plinova 4653 M. U vodi nalaze se rastopine soli natrija, kalija, magnezija, kalcija, zatim klorida sulfata, i nitroklorata u većim količinama. Prema tome spada ovo vrela u grupu radioaktivnih sumporovodičnih vrela. Analiza zaključuje doslovno ovako:

«Zato uz znatnu radioaktivnost i navedeni kemijski sastav voda ovog kupališta mora povoljno utjecati na čovječiji organizam.»

Kako se iz ove analize vidi novo pronađeno radioaktivno vrela spada u red najjačih radioaktivnih vrela u našoj državi i gotovo je dvostruko jače nego nekoje kupališta svjetskog glasa.

Lako je razumjeti koliko bi to utjecaja malo na razvitak čitavog onog kraja. Samo treba da se nadje solidan kapital, koji mora da se uloži pa da se postignu rezultati. Poduzet će se nova bušenja da se naiđe na centralnu žilu i urediti vrela i cijelo kupalište u modernom stilu. Zanimivo je da čitav onaj kraj obiluje termalnim vrelima. To je močvarno i teren je izrovan čestim potresima. Pravo je čudo da se na to vrela već ranije nije naišlo.

Sadnji vlasnik g. Marijan Šarić nastoji da što bolje uredi kupalište. Sagradjeno je 45 novih kabina. Stare kabine su obnovljene — glede starih kabina držimo, da bi mnogo bolje odgovaralo, kada bi ih na protivnu stranu bazena smjestili, jer bi onda čitavo kupalište bilo jedinstveno, dok su sada park, dio gostionice i nove kabine odijeljene starijima od velikog bazena, — unutrašnjost zgrade je potpuno renovirana, vanjski bazen lijepo uredjen. Autobusne veze sa svakim vlakom samoborske željeznice opće kao i prošavše godine. Pod ovim okolnostima moglo bi ovo naše najjače radioaktivno vrela kročiti brzim koracima boljoj budućnosti!

Odlikovana vina

Na izložbi vina u Zagrebu, koja je održana dne 3 i 4 ov. m. odlikovano je i mnogo naših vinogradara

Ocjene izloženih vina, vršilo posebno povjerenstvo pod vodstvom direktora Enološkog zavoda prof. Kaliterna, vršene su na običajan način, na temelju kušenja bez prethodnih analiza.

Ovaj je izložbeni ocjembeni jury ocijenio naše vina tako sljedeći:

U vinogorju Plješivice — Otkako — Samoborskom

SA I. OCJENOM: Vinarska zadruga sv. Jana, Božo Kejas, Rijeka Dolnja, Nikola Bu-

dinčak, Sv. Jana, Prva hrvatska zadruga plješivčkih vinogradara u Gornjem Desincu, Josip Rađe, Jastrebarsko, Vinko Hočevar, Mladine, Stjepan Volarić, Donji Desinec, braća Tomo i Vjekoslav Mrakužić, Plješivica, Josip Gustetić Petrovina, Juraj Biščan Malunje, Vlastelstvo Jaske, Dr. Vladimir Reizer iz Samobora, Vila Mikulec na Plješivici, Janko Zaher, Aleksa Ivančić iz Plješivice, Zvonko i Stjepan Korak, Prilipje, Mijo Prčić Orešje, Josip Mrakužić, Prilipje i Ivan Pučar iz Repišća.

SA II. OCJENOM: Josip Kufrin Stankovo, (za okičko vino), Bara ud. Nežić Rijeka Donja, Ladislav Polak Jastrebarsko, Juraj pl. Jugović Hraslje, Ivan Kos Jastrebarsko, Nikola Zlodi Malunje, Franjo Stepe, Franjo Čeh i Mijo Zlodi Malunje, Srećko Breyer Jastrebarsko, Vinko Kos Rijeka Dolnja, Stjepan Mayholer Jastrebarsko, Leopold Cvetan Petrovina, Stjepan Štengl Grabner Jastrebarsko, Petar Biščan Malunje, Vinko Pavlak, Mijo Fabijanić, Franjo Valešić, Mijo Smetko, Franjo Mesić, Miko i Mijo Smetko svi iz Repišća za okičko vino. Juraj Bakarić i Maksim Štepinac iz Vrhovca-Krašićkog, Franjo Šanti iz Zagreba, Antun Turk, Roko Broz iz Draganići, Franjo Korak iz Plješivice, Pavao Cesar iz Samobora, Janko Cepanec župnik u Plješivici, Vinko Režek Plješivica, Josip Zaher Plješivica, Petar i Vjekoslav Haramija Prilipje, Pavao Mišić Prilipje, Milutin Jurčić iz Samobora, Jura Bašić i Ivan Smetko iz Repišća, te Nikola Cerenić iz Draganići.

Priznanje je dano poslije gornjih ocjena još ovim izložbama: Vladimiru Nežić iz Rijeke, Franji Biščanu iz Malunja, Ivanu Razumu iz Konjšćice, Miji Smetku i Franji Kelečić iz Repišća, Josipu Kufrinu, Ivanu Kufrinu i Josipu Kelečiću iz Repišća i Ivanu Stankoviću iz Vrhovca Krašićkog.

Nemaće vijesti

Iz Samoborske štadione

Umjesto premuloga predsjednika ravnateljstva g. Milana pl. Klepacha, izabran je kao novi član ravnateljstva g. Antun Cizl, trgovac u Samoboru i za predsjednika ravnateljstva izabran je g. dr. Vladimir Reizer, kr. žup. izik. u m. i predsjednik u Samoboru, a za potpredsjednika g. Viktor bar. Allnoch, inženjerski radnik u Samoboru.

† Prof. Vjekoslav Celestin

Prošlog mjeseca nas je iznenadila težna vijest iz Osijeka, da je tamo 22 travnja umro nakon kratke i teške bolesti naš domođer prof. Vjekoslav Celestin u 74 godini. Prvih godina svoga nastavničkog službovanja najvolio je škol. terije provesti u Samoboru ali ti su pohodi kasnije bivali sve rjeđi, kad se je sav predao svome nastavničkom radu i upravi Gradskog Muzeja u Osijeku, kojemu je bio čuvarom.

Dragomu našem Lojzku udijelio Gospodin vječni mir, a među nama i malim još brojem preostalih njegovih školskih drugova bio mu častan spomen!

Promjene u sudstvu

Promjenjeni su: dr. Božidar Grđanwald zamjenik drž. tužioca u državnom tužilaštvu u Zagrebu za sudija okružnoga suda u Zagrebu. — Ozren Zastavniković, sudija sreskog suda u Orašcu za zamjenika državnog tužioca u Zagrebu.

Promjene kod sreskog sudstva

Poljopr. vrednim referentom sreskog suda borskog imenovan je g. Radić Božidar, poljoprivredni savjetnik. Dosađani polj. referent g. Andrija Lenučić promjenjen je banjskoj upravi u Zagreb.

Vjenčanja

Dne 8 svibnja vjenčala se u Zagrebu u crkvi sv. Marka gđica Branka Mihelić poštanska činovnica — kćerka ravnatelja grun- tovnog ureda Branka Mihelića — sa g. Vla- dimirom Radovanovićem sreskim pri- stavom u Senju.

Kod vjenčanja bilo je mnogo prijatelji- ca mladenkinih iz Samobora. Vjenčani kum- ovi bili su gg. Dragutin Albrecht, savjetnik banske uprave i Ing. Milan Radovanović iz Subotice. — Bilo sretno!

Dne 1 svibnja vjenčao se u Zagrebu u crkvi sv. Marka g. Josip Stilić, poreski referent u Samoboru sa gđicom Dra- gicom Jurković, činovnicom poreske upra- ve u Zagrebu. — Bilo sretno!

Dar „Hrvatskoga Prosvjetnoga Kluba Samobor“ u Chicagu III

Unatoč teških životnih prilika ovaj naš ugledni klub „Samobor“ ne odstupa od cilja što si ga je odredio svojim statutom kod svog osnutka, te je početkom ove godine poslao siromašnoj djeci samoborske škole Din 1000 (tisuću) za nabavu odijela i obuće; a o Uskrsu D 500 (petsto) u ime pripomoći za 7 nemoćnih i siromašnih starica i staraca samobor- skih. Nadarenci izriču srdačnu zahvalu sve- ukupnom članstvu ovoga prosvjetnoga i ka- ritativnog kluba.

Nova knjiga

Prof. Radić Ivan poznati naš u svim hrvatskim krajevima, voćar i vinogradar izdao je u nakladi Kr. banske uprave u Zagrebu knjigu „Jagoda“ njezin uzgoj i upotreba sa 34 slika. Ta knjiga je svoje vrste i jedina u hrvatskoj stručnoj literaturi. Stoji 10 Din. Pre- poruča se svim voćarima, domaćinima i go- spodarima. Narudžbe prima nadležna općina a uredovnim danom sreski agronom kod sre- za Samobor.

Svečana procesija kao djelo zadovolj- štine Majci Božjoj

Hrvatski narod od vjeka je na osobiti način štovao djetinjim pouzdanjem zazivao Bl. Dj. Mariju u svim stoljećima svoje prošlosti u potrebama privatnim i domovinskim. S pravom pozdravljamo presv. Bogorodica Manju kao Kraljicu Hrvata. Nakon bezbrojnih pomoći, što smo ih primili po odvijetovanju naše nebeske Majke dužnost je naša; da javno, što svečanije i što strasnije srca podamo Majci Božjoj što zadovoljstiju za toliko i ne falost tako grde uvrede, koje se nanose u srskim kletvama i bestidnim izrazi- ma.

Kao djelo zadovoljstije privedit ćemo u Marijinom mjesecu svibnja i to na 31 na Duhove procesiju sa starom samoborskom slikom Majke Božje Pomocilice koja će u 8 i po sati po podne iz župne crkve ponijeti seljački masei — klobuki, praćuni seoskim djevojkama u narodnom odijelu.

Procesija kreće iz župne crkve preko trga u samostansku crkvu, gdje će biti pri- godna propovjeda, posebna molitva kao nekada u čast neoskvrjenej Majci Božjoj i za- blještak svibanjske pobožnosti. Nakon blago- slova vraća se opet sa slikom Dj. Marije u župnu crkvu. Umoljavaju se svi vjernici ne- ponašati se prema društvu, da u što većem broju sudjeluje na procesiji i svečanosti, pa ćemo se taj način savrijediti općen zaštim Dj. Ma-rije, Kraljice Hrvata, koja nam je osobito po- trebna u ovim, pretučnim i nevoljnim danima.

Sadržaj nove samoporne brošure

... izdati ove godine sa župne crkve (topla kupelj) u kadi (1 m) (8 Din, unutrašnji topli bazen kroz pol dana 5 Din, vanjski topli

bazen kroz pol dana 5 Din. — Plahta 2 Din, ručnik 1 Din, gaćice odnosno kostim 4 Din. — Za djecu do 5 godina ne plaća se ništa, djaci do 15 godina 3 Din, školska djeca u većim grupama na radne dane dobivaju naročiti popust. — Unutarnji topli bazeni samo za odrasle.

Uprava kupališta upozoruje gg. Irgovce i obrtnike da ne izdavaju nikakovu robu bez narudžbe providjene štampiljom i potpisom jer se inače računati ne će plaćati.

Mjesna organizacija „Saveza hrv. obrtnika u Samoboru“

održala je svoj redoviti godišnji skupni sastanak u prostoriji zanat. udruženja.

Sastanku prisustvovao je priličan broj naših obrtnika, većinom starih članova ove slobodne stališke organizacije.

Medju važnim pitanjima bila je i promjena i nadopuna pravila „Saveza hrvatskih obrtnika“, a naročito o propagandi za upis novih članova u „Savez“ jer je to jedina borbena i slobodna organizacija za svakog čestitog hrvatskog obrtnika. Pravila bit će predložena glavnoj skupštini na odobrenje. Većina odbornika ove organizacije ostala je ista.

Kako je ove godine glavna skupština „Saveza“ u Novom na moru, to će biti i posjet velik. Polovične cijene odobrene su na željeznici i parobrodima. Nadamo se da će i iz Samobora biti dosta izletnika na plavi naš Jadran, to više što pada na Duhovske blagdane. Prijave za taj izlet i potanje oba- vijesti kod društvenog blagajnika g. Franje Strzolja ili pročelnika g. Vjekoslava Vrbanića iz ekspoziture zagrebačkog Okružnog ureda za osiguranje radnika u Samo- boru (Zagrebačka ul. kuća g. Falzari)

Saopćuje se poslodavcima i članovima da se u ekspozituri OUZORA u Samoboru daju informacije, primaju prijave i odjave čla- nova, vrše se uplate po platežnim nalogima i t. d. dnevno (osim nedjelja i blagdana) od 10 1/2 do 12 1/2 sati, a u ostalo vrijeme da- je najpripravnije upute upravitelj ove ekspo- ziture kod vršenja vanjske službe.

Ispлата hranarine i ostale potpore vrši se četvrtkom (a najkasnije petkom) od 10 i po do 11 i po sati.

Umoljavaju se poslodavci da izvole kod prijave i odjave radnika, namještenika i kućnog osoblja čitljivo i točno ispunjavati od- govorejuće tiskalice, tako da se na svako pitanje dađe odgovor, odnosno precrti nepo- trebno. Treba navesti, dali je kućanstvo, ili braverija, ili stolarija ili što drugo. Kod sje- dišta treba označiti točno mjesto, ulicu i broj. Kod položaja u radu treba označiti da li je isti(a) stručnik ili pomoćnik ili monter ili

kularica i t. d. Kod zarade treba točno ozna- čiti plaću u odgovarajuću rubriku (dnevno ili nedjeljno, ili mjesečno ili godišnje) osim to- ga treba ispuniti ili precrtati rubrike: nuz- gredna zarada i zarada u naravi. Rubriku u rad nastupio treba čitljivo i točno označiti. Potpis poslodavca mora biti čitljiv.

Hodočašće na Trsat Sušak

Če oo. Franjevci u Samoboru u zaje- dnici s če. oo. Franjevcima u Zagrebu uprili- čuju na Duhove (31 V.) o. g. hodočašće k majci Božjoj Trsatskoj. Polazak hodočasnika na Duh. subotu na večer, a povratak iz Su- šaka na Duh. ponedjeljak u večer. Uz to se i upriličuje izlet parobrodom na otok Krk. Cijena putu biće mala. Tko se želi priključiti ovom hodočašću neka se prijavi u franjeva- čkoj sakristiji u Samoboru.

Potanje informacije davaće se nedjeljom i blagdanom s propovjedaonice i u sakristiji.

Predstojništvo Samostana

KRIŽARSKO BRATSTVO U SAMOBORU

Prireduje proslavu 5 godišnjice osnutka i rada svoga društva.

Proslava održati će se u nedjelju dne 24. V. ov. god. s ovim rasporedom:

1) U 9 1/2 sati pr. p. doček na stanici Križara iz Zagreba i polazak u pratnji glazbe k sv. misi u župnu crkvu.

2) Poslije sv. mise svečano zborovanje u dvorištu Samoborske Štedione

3) U 7 sati u večer „Akademija“ u dvorani „Pučke čitaonice“, s deklamacijama dirljivim igrokazom „Meksički mučenik“ i pjevanjem.

Umoljava se cijenjeno građanstvo, da u što većem broju sudjeluje kod proslave naših agilnih križara.

Izlet u Palačnik

prireduje Društvo Hrvatskih katoličkih muževa za svoje članove, vjerske organizaci- je i ostalo građanstvo u nedjelju 17. svibnja Polazak u 2 sata po podne, u Palačnik, bla- goslov kod kipa Majke Božje u 3 sata. Je- stvine i čaše može svaki sobom ponijeti. U slučaju kiše izlet se odgađa. Odbor

Opet nas je ostavio jedan dobar Hrvat

Četvrtoga svibnja umro je daleko od svoga rodnoga mjesta Samobora, sin pok. Tome Kosića — ANTUN KOSIĆ. Silom pri- lika i života bio je pok. Antun najviše u Bo- sni gdje je i umro i tako ostavio svoje kosti u Han-Kumpaniji Vitez kraj Travnička. Kao što mu je otac bio čelik u poštenju, a uz to i karakteran Hrvat, tako je i Antun uvijek bio na svome mjestu i kao Radićev učenik borio se je za njegovu nauku. Živio je najviše mu- koirpalm životom. Neka je zato vječna spo- men pok. Antunu Kosiću PAVLE

Preuzima na izvedbu gradnje iz oblasti visokih građevina kao i druge građevine koje su u vezi s istima.

Izrađujem nacрте i proračune za sve gore navedene gradnje

Preporuča se za gradnju obiteljskih vila i ljetnikovaca, stambenih, industrijskih, gospodarskih kao i svih ostalih zgrada.

Izlet nadbiskupske gimnazije u Samobor

Na 5 svibnja o. g. stiglo je u Samobor 370 đaka nadb. gimnazije iz Zagreba pod vodstvom svojih poglavara. Niži razredi pošli su u Mokrice i okoliš, te se vrlo razdragani vratili po podne, dok su viši razredi pohodili Oštrc i kroz Palačnike se vratili također obradovani ljepotama naših planina. Poslije podne došao je ususret svojim pitomcima rektor sjemeništa presvijetli g. dr. Fran Barac. U 6 sati izvršena je za izletnike u župnoj crkvi svibanjska pobožnost, kod koje je oduševljena omladina krasno pjevala nabožne pjesme te se vratila vlakom u 7 sati u Zagreb.

OBAVJEST

Vlasnici vozni listova (iskaznica za upravljanje mot. vozila) sa područja sreza samoborskog trebali su, da prema § 42 uredbi o izvišenju budžeta Savske banovine za 1935—36 godinu svoje vozne isprave kod ovog sreskog načelnika do konca mjeseca marta produže, uz pridošenje taksene banovinske marke za automobile 100, a za mot. kotače 50 dinara i 5 dinara državne taksene marke.

Pošto to nekoji nisu učinili, pozivaju se ponovno da u roku od 10 dana učine pod prijetnjom zakonskih posljedica.

Pozivaju se svi vlasnici bicikla i tricikla koji u 1936 godini nisu rečena vozila prijavitelji i platili propisane državne i banovinske takse, da to najzad do konca mjeseca maja t. g. učine kod ovog sreskog načelnika pod prijetnjom novčane globe od 50 100 Din odnosno zatvorom od 1—20 dana i naplatom trostruke redovne banovinske takse od 75 D prema § 53 uredbi o ban. budžetu savske banovine za 1936/37 godine.

Sresko načelnstvo u Samoboru

Čuvalište đ. sestara

Ima roditelja, koji jedva jedvice i uz najveće naprezanje mogu da odgajaju i nadziru svoju malenu djecu. Mališi su često sebi prepušteni, druže se i igraju s djecom slabio odgojenom i tako su izloženi lošem utjecaju i opasnostima po duševno i tjelesno zdravlje. Odgoj djece prije polaska škole t. j. u dobi od 3—7 godina najodlučniji je po razvitak duševni, čudoredni i tjelesni. Ako je u toj dobi manjkav, žalosne posljedice teško se ispravljaju. Roditeljska odgovornost veoma je teška. Najbolji pomoćnik roditelja u odgajanju djece jest DJEČJE ČUVALIŠTE, kojim tako savjesno i vješto upravljaju naše časne sestre. Djeca su cijeloga dana zabavljena pokukama, igrama, pjevanjem, tjelovježbom i za bavom, kreću se neprestano pod brižnom palcom đ. sestara učiteljice. Svi priznaju napose učiteljstvo naše škole, kako je vidna razlika između djece, koja su odgajana u Čuvalištu i one ostale.

Siromašniji roditelji dobivaju znatan pomor u školarni, koja je uopće neznatna. Za vod se pobrinuo i za sve higijenske mjere napose u zimsko doba.

Umrli u župi Samobor od 1—15 svibnja.

Ivan Tančak iz Podvrha, 26 g. star 29 IV
Ivan Horvat iz Gradne, dijete Ivana 28. IV
Juraj Beljak iz Savrčaka, 73 g. star 6. V
Marija Vugrin iz Otrševca 38 g. stara 9. V
Fanka Dobrinec, supruga Franje, Samobor 48 g. stara umrla 10. V. — Bara Rešetar, žena Stjepanova, Dubrava, 55 god. 11. V.
Ivka Matijašević, dijete Franjino, Bregana 13 V

Planinarstvo

Hrvatsko planinarsko društvo podružnica »Japetić« započela je već sa popravkom i pregradnjom »Solčeva kuće.«

Gospodin Mervar, vlasnik trgovine Mervar i Hodniković Zagreb, daje društvu sve potrebite okove za vrata i prozore, uz popust od 50 %.

Gospodin Rudolf Falzari preradio je besplatno sve daske za podove i druge potrebe.

Gospodin Franjo Plišar poklonio je društvu 7 putokaznih ploča.

Odbor se darovateljima najljepše zrlava ljuje

U nedjelju dne 17 svibnja priređuje H. P. D. podružnica »Ravna Gora« »Zagorski planinarski dan« na Ravnoj Gori kod Filiće vog doma.

Naša podružnica će također prisustvovati ovoj proslavi. Članovi koji se žele priključiti delegaciji naše podružnice, neka se prijave kod društvenog blagajnika Rosenberga, koji daje sve potrebite upute.

PRIPOSANO

Uglednom uredništvu

»Samoborskog lista«

Samobor

U Vašem cijenjenom listu broj: 8 od 15 travnja izašao je na strani drugoj članak pod naslovom »Glavna skupština Udruženja zanatlija«, u kojem je između ostalog navedeno i ovo: »Nadalje veli g. Wagner, da mu se je kao povjereniku za odmjeru poreza reklo od strane Poreske uprave, da se udruženje slabo brine za svoje članove pa da nije klasičiralo svoje članove, a nelegalne, da nije prijavilo.

Predsjednik g. Vrbanić veli da to udruženje ne može učiniti a da i bi to učinilo nebi ništa koristilo, jer poreska uprava bez obzira sama propisuje porez, kako to ona hoće.

Ne pozivajući se na zakon o štampi ali istini za volju kao i radi ispravnog obavještoja građanstva umoljavate se da izvolite na gornje navode donjeti ovo obavještenje:

Potpisani kao šef Poreske uprave u Samoboru, a u sporazumu sa referentom državnim zastupnikom prošle godine zamolio je po nekoliko puta usmeno i pismeno (službenim aktom) Udruženje zanatlija da bi Poreskoj upravi radi pravilnijeg sastava poreskih predloga tečevine dostavilo jedan popis zanatlija, u kom bi popisu bili zanatlije poručani i klasificirani po jakosti i obimu svoga poslovanja a to sa svrhom, da bi se s jedne strane bar za buduće izbjeglo prigovorima da su po neki zanatlije previše opterećeni a neki premalo, a s druge strane da bi opet na osnovu toga popisa u koliko bi bio objektivno omogućen pravilniji rad u Poreskoj upravi i Poreskom odboru, koji vrši utvrđivanje poreskih osnovica tečevine i prometnog poreza.

Poreska uprava htjela je time da sarađuje s Udruženjem zanatlija, kako bi se postigao što pravilniji razrez kako za državu tako i za zanatliju no udruženje nije dostavilo takav popis, dok je udruženje trgovaca vodilo o tom računa i takav popis dostavilo.

Nadalje je zatraženo od Udruženja zanatlija kao i od Sreskog načelnstva, da se dostavi popis nelegalnih obrtnika, kako bi isti bili predloženi Poreskom odboru za oporezovanje no ni taj popis Poreska uprava nije dobila. Udruženje zanatlija je samo »izabralo« neke od nelegalnih zanatlija i dostavilo takav popis upravi ali tek nakon dovršenog razreza tečevine, pa nisu mogli biti oporezovani, jer treba za pojedinca prikupiti i stanovite poslovne podatke.

Prema izloženom ne stoji navod da to udruženje ne može učiniti, a da i bi to učinilo nebi ništa koristilo, a napose je bez svakog temelja navod »da poreska uprava bez obzira sama propisuje poreze kako to ona hoće«, kad se iz gornjeg vidi, da je Poreska uprava vodila baš posebnog računa o interesima zanatlija i da je imala potrebnog obzira baš prema zanatlijskom staležu i pokazala svaku dobru volju. Još jednom ističem da je bez svakog temelja navod da Poreska uprava propisuje porez kako to ona hoće, jer je poznato da osnovice za razrez tečevine i prometnog poreza utvrđuje zakonom ustanovljena poreska komisija, tako zvani Poreski Odbor, koji je posebno tijelo odvojeno od Poreske uprave, a u kom se Odboru nalaze i zasjedavaju i po dva predstavnika Udruženja zanatlija, koji su u Odboru dolazili do vidnog izražaja, kako kod podizanja tako napose kod obranjenja predloga sačinjenih po državnom zastupniku. Dakle potpuno je jasno, da

ne utvrđuje Poreska uprava kako to ona hoće osnovice tečevine i poreza na poslovni promet a prema tomu i propisuje poreze. To je u ostalom vrlo dobro mogao vidjeti i g. predsjednik udruženja zanatlija, koji je bio redovan član te komisije.

Toliko samo istini za volju —

Samobor, 21 aprila 1936

Antun Čutić

šef Poreske uprave

RESTAURACIJA

„VINCE“

Prvorazredna domaća kuhinja, izvrana domaća i dalmatinska vina. Svakog petka moraka riba. Primaju se abonemati. Cijene niske.

Prodajem kuću

u Samoboru u Zagrebačkoj ulici broj 24 sastoji se od 1 sobe, kuhinje i špajza, podruma i druge gospodarske zgrade.

Iznajmijuju se

2 sobe i kuhinja i 1 soba i kuhinja te nusprostorije, Perkovića 56

KOME BUDU TREBALI SATOVI

francuskog i njemačkog jezika u ljetnim školskim ferijama uz umjereni honorar, neka se propita u tiskari g. Šeka

Prodaje se kuća

bačca, (gradilište), vinograd i pješčanik (bivše vlasništvo Černovskoga) — Uplatiti kod Đure Domina

PRESAD

paprika slatke i ljute rajčica kao i od raznog drugog povrća u najboljim sortama dobijete kod vrtlara Ivana Trpin. — Gajeva ulica.

»Samoborski List« izlazi svakog 1 i 15 u mjesecu. — Pretplata sa poštarinom na cijelu godinu iznosi 25 D. Inozemstvo 50 D. Uprava i uredništvo: Livadićeva ulica broj 2. Vlasnik i odgovorni urednik Slavko Šek. — Oglase prima uprava prema cjeniku. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Rukopisi se ne vraćaju. Tiskar Samoborske tiskare Slavko Šek.

ŠKABERNA GRADEVNI MATERIAL

Betonne cijevi
Betonne stupove
Samoborski pijesak
Cementna ploča
Sol. vrata za dimnjak
Betonne kerne
Cigla, crvena, glazirana
Cement ml., ml.

dobijete uz najjeftiniju cijenu iz našeg ovdšnjeg željezničkog staništa dostavljenu u kuću.

Poslovalica:

ZAGREB, Samoborska c. 10
Telefon 7705